

У Савецкім Саюзе
звыш 80 працэнтаў
электраэнергіі
выпрацоўваецца з
прадуктаў, якія
здабываюцца
з кладак зямлі.

На 88 аб'ектах будуць
весці сёлета
геалагічныя пошукі
разведчыкі зямных
нетраў Беларусі.

На Бораўскім участку
Лельчыцкага раёна
выяўлена плошча з
кандыцыйнымі
[па зольнасці] вуглямі
юрскага ўзросту.

Запасам калійнай
солі, якая знойдзена
ў Салігорску, няма
роўных у Еўропе.

У 1967 годзе геалагі
рэспублікі будуць
працягваць
рэгіянальныя
і пошукавыя работы
ў Прыпяцкай, Брэсцкай
і Аршанскай упадзінах.

За апошнія гады
дзiesiąткі работнікаў
геалогіі адзначаны
высокімі ўрадавымі
ўзнагародамі
Саюза ССР.

БУРАВАЯ НА ПАЛЕССІ.

Фота Ю. ІВАНОВА.

ШУКАЛЬНІКІ ПАДЗЕМНЫХ СКАРБАЎ

На сцяне вестыбуля Галоўнага ўпраўлення геалогіі і аховы нетраў пры Савецкім Міністраў БССР вісіць вялікая карта рэспублікі. Уся яна ўкрыта самымі разнастайнымі значкамі — квадрацікамі, ромбікамі, кружочкамі, трохвугольнікамі. Кожны значок — а іх тут сотні — гэта месцанарадженне карысных выкапняў.

Паказаць бы гэтую карту тым, хто 50 год назад сцвярджаў, што ў беларускіх нетрах няма і не можа быць нічога карыснага, а калі што і знойдзецца, то гэта будзе ўсё той жа пясок ці гліна, торф ці крэйда.

Паўстагоддзя назад на ўсю цяперашнюю Беларусь было... 2 геалагі. Нават таго, што ляжала проста пад нагамі яны не маглі разведзець. А каб глыбей зазірнуць, пра тое і размовы не было. Вось таму нашы нетры і лічыліся беднымі.

Падземная кладаўка стала раскрываць свае таімыцы толькі пасля Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі, калі за даследаванне нетраў узяліся савецкія геалагі. Узброеныя дасканалай геалага-разведчай тэхнікай, яны адкрылі шмат буйных месцанарадженяў карысных выкапняў. Легенда аб бясплоднасці беларускіх нетраў была развеяна. Беларусь стала «геалагічнай» рэспублікай.

Вайна перарвала работу геалагаў. Але як толькі тэрыторыя рэспублікі была вызвалена ад гітлераўскіх захопнікаў, работа па вывучэнню і даследаванні нашых нетраў была адноўлена ў яшчэ большых маштабах.

Ужо ў 1949 годзе каля вёскі Чыжэвічы, што на

Случчыне, беларускія шукальнікі падземных скарбаў адкрылі велізарнае месцанарадженне калійных соляў. Сёння салігорскія ўзбагачальныя камбінаты даюць мільёны тон каштоўных угнаенняў.

Кожны год прыносяць новыя адкрыцці. Былі знойдзены буйныя месцанарадженні кааліну, сыравіны для вырабу фарфору, мергелю, які ідзе для прыгатавання цэменту, высакаякасных шкляных і фармовачных пяскоў, гарачаўстойлівых глін, адкрыты паклады жалезнай руды, каменнага вугалю, фасфарытаў.

Паклапаціліся геалагі і аб здароўі нашых людзей. На поўдні Беларусі адкрыта буйная крыніца мінеральнай вады тыпу Мацэсты. У хуткім часе, каб вылучыцца ад радыкуліту і рэўматызму, не трэба будзе ехаць у Сочы. Крыніцы сульфатна-натрыевых вод выкарыстоўваюцца ў санаторыях Бабруйска, у санаторыі «Лётцы» і рыхтуюцца да эксплуатацыі на возеры Нарач. Добрай славай карыстаецца і Мінская мінеральная вада.

Паўтара дзесятка год назад на Палессі ўзняліся першыя буравыя вышкі. Яны крочылі цераз балоты і лясы, высочваючы нафту, якая, паводле прагнозаў, павінна была быць недзе тут, пад велізарнымі пластамі каменнай солі. Настойлівая праца ўвянчалася поспехам. Ёсць у Беларусі і нафта! Сотні тон «чорнага золата» даюць штодзённа шчыліны Рэчыцкага месцанарадженя, а геалагі ўжо рыхтуюць да эксплуатацыі новыя нафтаносныя плошчы.

Калісьці геалагаў на Беларусі сустракалі са здзіўленнем: маўляў, што могуць знайсці гэтыя

няўрымлівыя людзі ў нашых даўно абжытых, абходжаных і аб'езджаных краях? Цяпер геалагі — жаданыя госці ў любым кутку рэспублікі. У гэтым не толькі павяжа да людзей нялёгкай і неспакойнай прафесіі. Часта, вельмі часта па слядах геалагаў прыходзяць будаўнікі, устаюць пасёлкі і гарады і яшчэ больш багатай і прыгожай становіцца зямля.

Кожная прафесія ў нашай краіне пачэсная. Сёлета мы будзем віншаваць будаўнікоў з новымі жылымі кварталамі, палацамі, заводскімі цэхамі, будзем дзякаваць машынабудаўнікам за магутныя і дасканалыя машыны, якія аблягчаюць працу, будзем услаўляць чыгуначнікаў, энергетыкаў, рыбакоў...

Але першымі ў гэтым змяняльным годзе мы павіншваем са святам нашых геалагаў. Урад СССР устанавіў у нашай краіне Дзень геалага, які штогод адзначаецца ў першую нядзелю красавіка. Калі па дарогах бягуць цягнікі, плывуць па моры караблі, узводзяцца дамы і палацы, ствараюцца на заводах і фабрыках тысячы і тысячы новых станкоў, машын і механізмаў, калі на паліцах магазінаў з'яўляюцца новыя тавары, калі краіна жыве паўнакроўным жыццём, то ва ўсім гэтым ёсць немалая заслуга тых, хто ставіць на службу чалавеку зямныя скарбы — геалагаў.

Вясна для іх — самая напружаная пара. Пачынаецца палявы сезон. Геалагаў клічуць далёкія маршруты, пошукі, разведка. Напэўна, і ў гэтым годзе мы не аднойчы прачытаем у газетах кароценькае паведамленне: «Адкрыта новае месцанарадженне...»

Радзівон Якаўлевіч Маліноўскі

31 сакавіка 1967 года ў Маскве на 69 годзе жыцця пасля цяжкай і працяглай хваробы памёр член ЦК КПСС, дэпутат Вярхоўнага Савета СССР, двойчы Герой Савецкага Саюза, Міністр абароны СССР, Маршал Савецкага Саюза Маліноўскі Радзівон Якаўлевіч.

У савецкім друку з'явіўся некралог, падпісаны кіраўнікам партыі і ўрада, буйнымі военачальнікамі. У ім гаворыцца: У асобе Р. Я. Маліноўскага савецкі народ, воіны Арміі і Флоту страцілі вядомага дзяржаўнага дзеяча, аднаго з актыўных будаўнікоў Узброеных Сіл СССР, выдатнага савецкага палкаводца, які прысвяціў усё сваё жыццё справе ўмацавання абароннай магутнасці і абароны сацыялістычнай дзяржавы, вернага сына Камуністычнай партыі, членам якой ён з'яўляўся з 1926 года.

Р. Я. Маліноўскі нарадзіўся ў 1898 годзе ў гор. Адэсе. Падлеткам ужо ён пачаў самастойнае працоўнае жыццё, працуючы батраком у памешчыка. У гады першай сусветнай вайны, будучы салдатам, прымаў удзел у баях і быў двойчы ранены. У дні Лютаўскай рэвалюцыі Р. Я. Маліноўскі становіцца ў рады рэвалюцыйных салдацкіх мас. Пасля Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ён добраахвотна ўступіў у Чырвоную Армію і прайшоў слаўны баявы шлях ад салдата да Маршала Савецкага Саюза.

Радзівон Якаўлевіч — актыўны ўдзельнік грамадзянскай вайны. У пасляваенны час ён аддаў шмат сіл і энергіі будаўніцтву і ўмацаванню Савецкай Арміі.

У 1937—1938 гадах Р. Я. Маліноўскі быў у першых радах барацьбітоў камуністаў-інтэрнацыяналістаў, якія змагаліся ў рэспубліканскай Іспаніі супраць фашызму.

Радзівон Якаўлевіч меў глыбокія ваенныя пазнанні, вялікі баявы вопыт, выдатныя арганізатарскія здольнасці і яркі талент палкаводца. Гэтыя яго выдатныя якасці з асаблівай сілай раскрыліся ў гады Вялікай Айчыннай вайны на пасадах камандзіра корпуса, камандуючага арміяй і камандуючага войскамі Паўднёвага, Паўднёва-Заходняга, 2-га і 3-га Украінскіх франтоў. Ён

праявіў сябе выдатным палкаводцам, прымаючы непасрэдны ўдзел у распрацоўцы і правядзенні раду буйных ваенных аперацый, у тым ліку ў разгроме фашысцкіх войск пад Сталінградам і Растовам, у раёнах Данбаса, поўдня Украіны, у Малдавіі, а таксама ў вызваленні Румыніі, Венгрыі, Чэхаславакіі і Аўстрыі.

У жніўні 1945 года войскамі Забайкальскага фронту пад камандаваннем Р. Я. Маліноўскага сумесна з іншымі франтамі нанеслі сакрушальны ўдар па Квантунскай арміі імперыялістычнай Японіі.

Пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны Р. Я. Маліноўскі займаў рад адказных пастоў у савецкіх Узброеных Сілах, быў галоўнакамандуючым войскамі на Далёкім Усходзе, галоўнакамандуючым сухапутнымі войскамі і першым намеснікам Міністра абароны СССР. У кастрычніку 1957 года ён назначавецца Міністрам абароны СССР і да канца свайго жыцця знаходзіўся на гэтай адказнай дзяржаўнай пасадзе.

Усё жыццё і кіпучая дзейнасць Р. Я. Маліноўскага — яркі прыклад беззапаветнага і самаадданнага служэння нашай Радзіме, справе Камуністычнай партыі. Высокі партыйны якасці, патрабавальнасць да сябе, асабістае абяжанне і сціпласць, чуласць і спягдлівасць да людзей здабылі яму глыбокую павагу сярод працоўных і воінаў Узброеных Сіл.

За выдатныя заслугі перад Радзімай яму двойчы прысвоена званне Героя Савецкага Саюза. Ён узнагароджан ордэнам Перамогі, пяццю ордэнамі Леніна, трыма ордэнамі Чырвонага Сцяга, двума ордэнамі Суворова I ступені, ордэнам Кутузова I ступені і медалямі. Заслугі Р. Я. Маліноўскага адзначаны таксама многімі ордэнамі і медалямі сацыялістычных краін і іншых дзяржаў.

Светлая памяць пра Радзівона Якаўлевіча Маліноўскага — нашага баявога таварыша, вернага сына Камуністычнай партыі і савецкага народа, палымянага патрыёта сацыялістычнай Бацькаўшчыны, выдатнага дзяржаўнага і ваеннага дзеяча, назаўсёды захаваецца ў нашых сэрцах.

МІНСК

Група мастакоў і архітэктараў Мінска распрацавала праект святочнага афармлення горада да яго 900-гадовага юбілею. Прадугледжана паказаць дасягненні працоўных сталіцы за пасляваенныя гады.

Плошча Перамогі, напрыклад, будзе аформлена пад дэвізам «Народ — пераможца, народ—творца». Плошчу Леніна ўпрыгожаць мастацкія пано. Яны раскажуць аб эканамічных сувязях беларускай сталіцы з зарубажнымі краінамі. Тут жа будуць дэманстравацца асобныя экспанаты.

Рыхтуюцца эскізы для святочнага афармлення ўездаў у Мінск. Ноччу паветраныя шары ў святле пражэктараў выпішуць у небе сталіцы юбілейную эмблему горада—ключ на фоне лічбы «900».

МАГІЛЕЎ

У вёсцы Чорны Бор Быхаўскага раёна закончана будаўніцтва вялікага гандлёвага комплексу. Пад адным дахам размясціліся сельмаг і сталовая, непадалёку—пякарня. Такія гандлёвыя цэнтры неўзабаве з'явяцца ў вёсках Махава—Магілёўскага і Родня — Клімавіцкага раёнаў.

Кааператары вобласці пераходзяць на масавае будаўніцтва комплексных гандлёвых прадпрыемстваў. У саўгасе «Леніна» Горацкага раёна пачата будаўніцтва двухпавярховага гандлёвага дома. На першым паверсе будзе арганізаваны продаж харчовых, прамысловых і гаспадарчых тавараў, а на другім адкрыюцца сталовая і рэстаран. У юбілейным годзе спажывецкае кааперацыя пабудуе ў вёсках вобласці звыш 40 гандлёвых цэнтраў.

СВЕТЛАГОРСК

Нядаўна ў вёсках Міхайлаўка і Залле адкрыты сель-

скія бібліятэкі. У вёсцы Баравікі пабудаван сельскі дом культуры.

У вёсках Рудня, Якімаўская Слабада, Коўчыцы-Першыя, Данілаўка, Віша будуецца тыпавыя брыгадныя дамы культуры. Глядзельная зала ў кожным з іх разлічана на 100 месцаў, будуць пакоі для бібліятэкі і рэпетыцый гурткоў мастацкай самадзейнасці.

НАВАПОЛАЦК

Будаўніцтва філіяла Беларускага політэхнічнага інстытута пачалося ў Наваполацку. Хутка вырастуць два корпусы — навучальны і лабараторны. Падрыхтаваны ўжо катлаваны. Адкрыццё філіяла прадываана самім жыццём. Імклівае развіццё хімічнай прамысловасці на базе Наваполацкага нафтаперапрацоўчага завода патрабуе стварэння кузні інжынерна-тэхнічных кадраў.

ГРОДНА

У кватэры працоўных — толькі выдатную мэблю, — такую задачу паставіў перад сабой калектыў Гродзенскай фабрыкі. І ўжо дамогся неблагіх вынікаў: цяпер спажывец ідзе мэбля не ніжэй першага гатунку. А канструктары працуюць над мадэлямі мэблі, якая яшчэ лепш упрыгожыла б кватэру. З мая фабрыка запускае ў вытворчасць новую мэблю павышанай якасці: шафы камбінаваныя, каналы-ложкі, абедзённыя сталы і інш.

ДУБРОЎНА

Сям'я рабочага В. Костарава доўгі час жыла ў Данбасе. Адночы Костаравы прыехалі пагасцяваць у калгас «Іскра Ільіча», што на Дубровеншчыне. Усё тут ім спадабалася. А потым, спісаўшыся з праўленнем арцэлі, Костаравы атрымалі запрашэнне жыць і праца-

ваць у калгасе. Сам гаспадар працуе трактарыстам, яго жонка — цялятніцай. Калгас выдаў навасельцам матэрыяльную дапамогу.

Едуць у калгас людзі з торфапрадпрыемства «Асігторф» і іншых месцаў. Невыпадкова на сходзе, які адбыўся днямі, першым на парадку дня было пытанне аб прыёме новых членаў арцэлі. Прынята дзесяць сем'яў. Цяпер у гаспадарцы прыбілася механізатараў, свінарак, даярак, цялятніц.

МАГІЛЕЎ

Работнікі Глускага і Бабруйскага лясгасаў пачалі масавую пасадку новых лясоў. Маладыя насаджэнні зоймуць у вобласці сёлета 6 тысяч гектараў. Усюды недалёка ад гарадоў, рабінных цэнтраў і буйных вёсак закладваюцца лясы ў гонар 50-годдзя Савецкай улады. На беразе Сожа, каля рабіннага цэнтра Чэрыкаў, ствараецца 50-гектарны лесапарк, а ў Бялынічах, Быхаве, Глуску і Клічаве—скверы.

МІНСК

У Мінску знаходзілася з візітам генеральны консул ГДР у Кіеве Ірмгард Зікерт, якую суправаджаў консул ГДР у Кіеве Ганс-Йохан Фогль. Госці агледзелі горад, наведалі Беларускае таварыства дружбы і культурнай сувязі з зарубажнымі краінамі, Мінскі камвольны камбінат, Мінскі гадзіннікавы завод, Мінскі дзяржаўны педагагічны інстытут замежных моў, Дом-музей 1-га з'езду РСДРП, Беларускае дзяржаўнае музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, Беларускае дзяржаўнае мастацкае музей, Дзяржаўны рускі драматычны тэатр БССР імя М. Горкага, Беларускае дзяржаўнае акадэмічнае тэатр імя Я. Купалы.

Вялікая навукова-даследчая работа вядзецца ў Беларускай ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга сельскагаспадарчай акадэміі. На здымку: доктар сельскагаспадарчых навук прафесар Канстанцін СОНЦАЎ і старшая лабарантка Надзея ЛОЙКА ў лабараторыі.

Фота Н. ЖАЛУДОВІЧА.

МАНТЭВІДЭО. У бліжэйшыя дні тут адкрыецца савецкая выстаўка хімічных тавараў. На ёй будуць паказаны анілінавыя фарбавальнікі, хімічныя рэактывы, хромавыя злучэнні, кіна-фотаматэрыялы. Цяпер па вытворчасці хімічных тавараў СССР займае першае месца ў свеце.

ДЭЛІ. Пачалася доследная эксплуатацыя яшчэ аднаго нафтавага месцанараджэння ў Навагаме (штат Гуджэрат), адкрытага пры садзейнічання савецкіх спецыялістаў. Першыя дзве шчыліны на новым нафтапромысла, які ствараецца з дружалюбнай дапамогай Савецкага Саюза, даюць штодзённа 50—60 тон нафты. Гэта нафта рэгулярна будзе адпраўляцца на нафтаперапрацоўчы завод у Кайялі, таксама пабудаваны пры эканамічным і тэхнічным садзейнічання СССР.

РЭЙК'ЯВІК. З 20 мая па 4 чэрвеня ў Рэйк'явіку будзе працаваць гандлёва-прамысловая выстаўка еўрапейскіх сацыялістычных краін. У ёй прымуць удзел знешнегандлёвыя аб'яднанні СССР, Польшчы, Венгрыі, Чэхаславакіі і ГДР.

ХАНОЙ. Каля 15 тысяч чалавек дэзерціруюць штомесяц з марыянетачнай арміі Паўднёвага В'етнама, перадае агенцтва ВІА. Спрабуючы прыпыніць масавыя ўцёкі

паўднёва-в'етнамцаў з арміі, амерыканскае камандаванне і сайгонскія ўлады ствараюць па ўсёй краіне ваенныя трыбуналы. Нядаўна створаны ваенны трыбунал у правінцы Мітхо ўжо асудзіў вялікую колькасць паўднёва-в'етнамцаў, якія адмаўляюцца служыць інтарэсам кіруючых колаў Вашынгтона і Сайгона.

ТОКІО. Злучаныя Штаты атрымалі ў спадчыну заходнюю каланіяльную сістэму і разам з ёю — нянавісць азіятаў да гэтай сістэмы, гаворыцца ў прадмовы да красавіцкага нумара часопіса «Эйша мэгазін», які выдаецца ў Ганконгу.

Для амерыканцаў, якія вельмі хочуць, каб іх любілі, піша аўтар прадмовы, здаецца немагчымым, каб дзесяці існаваў анты-амерыканізм, асабліва ў Азіі. Аднак ужо сама прысутнасць амерыканцаў у Азіі, піша аўтар прадмовы, з'яўляецца награвальнай. З трох мільёнаў амерыканцаў, якія знаходзяцца за межамі ЗША, звыш 400 тысяч — салдаты, размешчаныя ў Паўднёвым В'етнаме.

На думку аўтара, да фактараў, якія выклікаюць рост антыамерыканізму ў Азіі, трэба аднесці таксама наяўнасць вялікай колькасці амерыканскіх ваенных баз у Японіі, на Філіпінах, у Таіландзе і іншых краінах Азіі.

ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ ЧИТАЕТ ПО-БЕЛОРУССКИ

Еще сравнительно недавно Белоруссия считалась краем бесплодных недр. Песок, глина, торф и мел — вот и все, что было найдено в нашей земле. А сегодня республика гордится крупнейшим в Европе месторождением калийной соли, найдены каолин, известь, мергель, бурый уголь, открыты залежи железной руды, каменного угля, фосфоритов. Есть в Белоруссии и нефть. Свои тайны земля открыла неумолимым и настойчивым людям — геологам. 2 апреля полумиллионная армия разведчиков подземных богатств нашей страны отметила свой праздник — День геолога, который будет теперь ежегодно отмечаться в первое воскресенье апреля («ШУКАЛЬНИК ПАЗДЗЕМНЫХ СКАРБАУ», 1 стр.).

«МАРШАЛ САВЕЦКАГА САЮЗА РАДЗІВОН ЯКАЎЛЕВІЧ МАЛІНОЎСКІ» (2 стр.). Ушел из жизни выдающийся государственный деятель, замечательный советский полководец, министр обороны СССР, Маршал Советского Союза Родион Яковлевич Малиновский. Жизнь и деятельность Р. Я. Малиновского — яркий пример безупречного и самоотверженного служения нашей Родине, делу Коммунистической партии. Светлая память о Родионе Яковлевиче Малиновском навсегда сохранится в сердцах миллионов людей.

Медицинскому обслуживанию населения нашей республики посвящена статья «АД КАНСУЛЬТАЦЫІ ДА АПЕРАЦЫІ — БЯСПЛАТНА» (3 стр.) Здоровье трудящихся Белоруссии охраняют 19 тысяч врачей и 56 тысяч средних медицинских работников. На 10 тысяч жителей у нас врачей приходится больше, чем в США, ФРГ, Франции, Италии, Нидерландах. Квалифицированную медицинскую помощь получает не только население крупных городов. В районных и сельских больницах есть врачи любых специальностей. Существует еще и служба санитарной авиации — в самые отдаленные уголки республики вылетают врачи на самолетах и вертолетах. Советская система охраны здоровья организована так, что ни один человек не остается без врачебного контроля. «ДЗЕ ЖЫЎ НАРОДНЫ ПАЭТ», 3 стр. Народный поэт Белоруссии Якуб Колас до револю-

ции учительствовал в деревне Пинковичи, недалеко от Пинска. Ученики местной школы тщательно собирают документы, связанные с этим периодом жизни поэта. Среди них — одно из последних его писем. Когда отмечался 70-летний юбилей Я. Коласа, пинковчане поздравили его и в ответ получили несколько теплых слов. «Меня радует то, — писал поэт, — что вы так далеко ушли вперед по пути культуры, прогресса, что вы уже не те «попешуки», не те темные и забытые горемыки, а свободные советские люди». Сейчас в деревне Пинковичи богатый колхоз.

«Визитной карточкой Белорусской ССР» назвал корреспондент одной из лейпцигских газет выставочные залы Белоруссии на нынешней весенней ярмарке в Лейпциге. И надо сказать, эта визитная карточка оказалась очень внушительной. Белорусские станки, машины, радиоприемники, пианино, мебель вызвали восхищение многотысячных посетителей павильона Советского Союза. Автор статьи «ВИЗИТНАЯ КАРТКА НАРОДА» (4—5 стр.) был очевидцем этого восхищения. И не только в выставочных залах. На полях Германской Демократической Республики работают тракторы «Беларусь», и немецкие трактористы дают им высокую оценку.

«БЕЛАРУСКАЯ ЦАЛІНА» — под таким заголовком на 4 стр. помещено интервью с министром мелиорации БССР А. Александровым. Министр рассказывает о грандиозном наступлении на болота, которое намечено новым пятилетним планом. К 1970 году в республике будет осушено больше полутора миллионов гектаров переувлажненных земель — больше, чем за предыдущие 20 лет. Все эти земли будут бесплатно переданы колхозам и совхозам. Того, что можно вырастить на этой площади, достаточно, чтобы прокормить страну с шести-миллионным населением.

«РЭНЭ КАХАНОВІЧ: «МАЁ ЖЫЦЦЕ—МАЯ РАБОТА» (6 стр.). Так может сказать лишь тот, кто влюблен в свое дело. А реэмигрант Ренэ Коханович, выпускник Белорусской государственной консерватории, именно такой человек. Работая директором Ошмянской музыкальной школы, он еще руководит самодеятельностью училища механизации, дирижирует оркестром народного театра. И еще — Ренэ Антонович много времени отдает композиторской работе. Сегодня мы печатаем его песню «Слаўся, народ беларускі» на слова Адама Русака.

Четыре забавных истории из жизни четырех популярных советских клоунов Юрия Никулина, Карандаша, Олега Попова и Леонида Енгибарова помещены на 8 стр. — «У НЕ-СЛУЖБОВЫ ЧАС».

Сяўба яравых у калгасе імя Калініна Пінскага раёна.

* Наши карэспандэнты паведамляюць *

АД КАНСУЛЬТАЦЫІ ДА АПЕРАЦЫІ — БЯСПЛАТНА

Сёлетняя зіма ў Беларусі была няўстойлівая. Надвор'е вагалася ад адліг да трыццаціградусных маразоў. Пры такіх рэзкіх пераменах лёгка прастудзіцца. І вось я схпіў вострую форму ангіны. Адчуўшы недамаганне, пазваніў у рэгістратуру нашай раённай паліклінікі.

Гадзін у дванаццаць на кватэру прыйшла наш доктар Настасся Сямёнаўна. Я кажу «наш доктар», таму што вось ужо многа год яна абслугоўвае жыхароў дома, у якім я жыву, і ўсе яе добра ведаюць, таксама як і яна ўсіх нас.

З сумкі ўрач дастала стос медыцынскіх картак і знайшла сярод іх маю. Такія карткі называюцца ў нас «Гісторыя хваробы». Між іншым, умоўна, бо на ўліку ў паліклініцы знаходзяцца ўсе — і хворыя і здаровыя. Перыядычна кожны праходзіць абавязковы прафілактычны медыцынскі агляд.

Агледзеўшы мяне, урач выпісала рэцэпты на лякарствы і

запоўніла лісток часовай непрацаздольнасці. Па ім у нас выплочваецца кампенсация за час хваробы — ад 50 да 90 працэнтаў сярэдняга заробтку (у залежнасці ад працоўнага стажу). Уручыўшы ўсё гэта мне і даўшы адпаведныя парадкі, урач па-сяброўску сказала:

— Папраўляйся! А калі потым не зможаце самі прыйсці ў паліклініку, выклікайце мяне зноў.

Праз некалькі дзён мне стала значна лепш, і я сам накіраваўся ў паліклініку, якая знаходзіцца амаль побач.

Такіх паліклінік, як наша, па некалькі ў кожным раёне Мінска. У іх ёсць урачы любых спецыяльнасцей. Калі чалавеку патрэбна больш працяглае стацыянарнае лячэнне, яго кладуць у бальніцу, якія таксама ёсць у кожным раёне горада.

Такі парадак медыцынскага абслугоўвання не толькі ў Мінску, а і ў любым іншым горадзе ці вёсцы рэспублікі. Усюды рабочыя, сяляне, служачыя забяспечаны кваліфікаванай медыцынскай дапамогай: урачы праводзяць прафілактычныя агляды насельніцтва, робяць розныя прышчэпкі, лечаць хворых. Існуе служба санітарнай авіяцыі, і ўрачы адпраўляюцца ў аддаленыя куткі рэ-

спублікі на самалётах і верталётах не толькі з прычыны сур'езнага няшчаснага выпадку, а і проста для агляду сваіх пацыентаў.

Вось што расказала мне аб агульным стане медыцынскага абслугоўвання ў рэспубліцы работнік Міністэрства аховы здароўя Беларусі Ларыса Марынкевіч:

— У лячэбна-прафілактычных установах рэспублікі цяпер працуюць больш 19 тысяч урачоў і 56 тысяч медыцынскіх работнікаў сярэдняй кваліфікацыі. На кожнага 10 тысяч насельніцтва іх у нас больш, чым у такіх высокаразвітых капіталістычных краінах, як ЗША, ФРГ, Францыя, Італія, Нідэрланды. Савецкая сістэма аховы здароўя арганізавана такім чынам, каб ніводзін чалавек не быў забыты. Гэтак сапраўды тое, што любы від медыцынскага абслугоўвання ў нас — бясплатны. Не трэба плаціць ні за візіт урача на дом, ні за хірургічную аперацыю, ні за лячэнне ў бальніцы. Усе выдаткі бяра на сябе дзяржава, прычым, з кожным годам усё большыя і большыя. У сувязі з удасканаленнем сістэмы медыцынскага абслугоўвання, укараненнем новых, больш прагрэсіўных метадаў прафілактыкі,

дыягностыкі і лячэння сёлета, напрыклад, у рэспубліцы расходы з дзяржаўнага бюджэту на ахову здароўя і фізічную культуру складуць амаль 232 мільёны рублёў — на 3,3 працэнта больш, чым у мінулым годзе.

І. ПЯТРОВІЧ.

ДЗЕ ЖЫЎ НАРОДНЫ ПАЭТ

Есць непадалёку ад Пінска вёска Пінкавічы. Калісьці тут жыў і настаўнічаў Якуб Колас. Нядаўна вучні вясковай школы пад кіраўніцтвам выкладчыка беларускай мовы і літаратуры Івана Калошы сабралі аб народным паэце шмат экспанатаў для свайго музея. Сярод іх — фотаздымкі, дакументы, якія расказваюць аб настаўніцкай рабоце Якуба Коласа ў Пінкавічах, а таксама Пінску, пасля выхаду з мінскай турмы. Прыцягваюць увагу фотаздымкі, высланыя ў падарунак школьнаму музею супрацоўнікамі музея Якуба Коласа.

Многія старажылы Пінкавіч памятаюць Якуба Коласа і па сённяшні дзень. У 1952 годзе ў сувязі з сямідзесяцігоддзем з дня нараджэння народнага паэта былія вучні прыслалі Канстанціну Міхайлавічу ліст, у якім пісалі:

«Як толькі партыя накіравала да нас у слаўным 1939 годзе гераічную Чырвоную Армію і яна прынесла нам свабоду, вы, наш любімы паэт Якуб Колас, разам з Янкам Купалам першыя звярнуліся да заходне-беларускіх братоў з гарачымі, як сонца, вершамі, у якіх было столькі радасці, шчырасці, добразычлівасці...»

Зараз мы ўжо не тая пале-

шукі, не тая цёмныя і забытыя гарапашнікі. Мы — свабодныя савецкія людзі, гаспадары свайго жыцця і лёсу, будаўнікі новай і велічнай заветнай будучыні — камунізма.

Якуб Колас паслаў тады пінкаўчанам свой адказ:

«Дарагія таварышы і сябры! Шчыра дзякую вам за ваша пісьмо, за вашу памяць. Гэта пісьмо ўсхвалявала і парадавала мяне, як сведчанне вашых прыязных і добрых адносін да мяне. Таксама радуе мяне і тое, што за час майб разлукі з вамі вы далёка рушылі наперад на шляху культуры, прагрэсу, што вы «ўжо не тая попешука, не тая цёмныя і забытыя гарапашнікі, а свабодныя савецкія людзі».

Так, дарагія таварышы, амаль паўвека мінула з тых дзён, калі я, тады яшчэ юнак, прыехаў у вашу вёску, у школу. Але ўсё гэта — ужо далёкае мінулае. Адышоў у прошласць і прыгнёт шляхецкай Польшчы пана Пілсудскага. І з 1939 года вы злучыліся са сваімі братамі ў сям'і народаў вялікага Савецкага Саюза, у адной Савецкай дзяржаве. Шмат падзей адбылося за гэту палавіну века. Мы перажылі вялікую, грозную Айчынную вайну, калі над нашай свяшчэннай Радзімай нависла страшная небяспека. І толькі наша вялікая непераможная партыя Леніна, плоть і кроў народа, здолела даць сакрушальны адпор усім ворагам Савецкай улады...»

Сёння ў Пінкавічах арганізаван калгас «Аснежыцкі». У ім пабудаваны два клубы, бібліятэка, бальніца. Гудуць трактары на палях калгаса, крочаць ва ўсе канцы вёскі слупы электрычных ліній. Сёння Палессе — цудоўны край, аб якім некалі марыў Якуб Колас.

М. ЖЫГОЦКІ.

Гомельскі завод аўтатранспартнага абсталявання. Аператар Людміла ВАСІЛЬЕВА і дзяжурны дыспетчар Віктар КАВАЛЕЎ з дапамогай тэлевізійнай устаноўкі назіраюць за ходам вытворчага працэсу.

Фота А. САСІНОЎСКАГА.

ВІЗІТНАЯ КАРТКА НАРОДА

Карэспандэнт вярчэрняй лэйпцыгскай газеты «Адзіт Гюнтэр Шпэрз у сэйм артыкул назваў выставачны залы Беларусі на сьветлінай картцы Беларускай ССР».

І сапраўды, у гэтым годзе наша рэспубліка ўпершыню з гонарам самастойна прадставілася мільёнам наведвальнікаў. Сярод іх былі чалавек, які не ведаў, што на карце СССР ёсць Беларуская Саветская Сацыялістычная Рэспубліка. Ён стаў ля ўваходу ў выставачны залы Беларускай ССР і, паказваючы жонцы на цукот Белавежскай пушчы з яе гаспадаром-зубрам, тлумачыў:

— Гэта Зібір... Я не вытрымаў і падышоў да наведвальніка. — Прабачце, калі ласка. Гэта не Сібір. Гэта — Беларусь. Потым з Эрыхам Шротэрам і яго жонкай мы хадзілі па залах ад стэнда да стэнда, і мне было прыемна бачыць, як перад імі адкрываўся не вядомы да гэтага часу край:

— О, прымай! — Колосаль, — захапляліся яны, глядзячы на экспанаты. У мяне не капала нямецкіх слоў, кары больш грунтоўна расказваць аб людзях, якія стварылі гэтыя цудоўныя рэчы, але экспанаты самі гаварылі за сябе.

— О, шон, — сказаў жонцы Шротэр, паказваючы на мэблю. — Сапраўды цудоўная мэбля, — згадзілася жонка.

А мэбля была вырабу нашых гомельскіх і барысаўскіх фабрык. Між іншым, пасля закрыцця кірмашу яе раскупілі ў момант.

Потым мы падышлі да пініна барысаўскай фабрыкі. Шротэр узаяў некалькі акордаў, пакаваў галавою:

— Шэра... — З часам клявішы распрацуюцца, — сказаў я ў абарону барысаўскіх майстроў, хаця яны, відаць, і самі працуюць над удасканаленнем сваёй прадукцыі.

Але гук немец прызнаў добрым. — Колькі яно каштуе? — спытаў ён.

— Такое карычневае — 620 рублёў, а чорнага колеру — 520.

Шротэр выцягнуў чэкавую кніжку.

— Куплю хоць зараз, — і паказаў рукой: за плечы і нах хаўзе... На развітанне Шротэр сказаў:

— Я выкладаю ў гандлёвай школе. Але сёння быў вучнем, — усміхнуўся ён. — Я зрабіў шмат цікавых адкрыццяў, шмат чаго даведаўся. А ці толькі ён адзіт? — Ла стэнда з беларускімі выданнямі я разгаварыўся з маладой парай — мумам і жонкай Шмідтсдорф. Бруд — інжынер з Берліна, Гертруда — медыцынская сестра. Абодва яны з цікавасцю разглядалі цудоўна выданыя «Азбуку Васі Васілікіна».

— Па гэтых малюнках, — сказаў інжынер, — можна зразумець усё, нават не чытаючы тэксту.

— Які савецкі чалавек, працітаўшы гэтыя словы, не ўздзіне: «Колькі нашых людзей палягло ў гэтай вайне!» І ў той Айчынай вайне і ў гэтай мы змагаліся з акупантамі, баранілі гонар Радзімы і неслі на родах выдаленне. Нам не сорамна за сваё продкаў.

Апошняя вайна была самай жорсткай і цяжкай. Мы перамаглі ў ёй. Перамагваем і ў мірных саборніцтвах.

У Лейпцыгу ў 1933 годзе фашысты судзілі Георгія Дзімітрова. У заключнай прамове мужны левінец кінуў суддзям у твар: «Мы, камуністы, можам цяпер не менш расуча, чым стары Галілей, сказаць: «А усё ж яна крывацвіць».

Кала гісторыі круціцца, рухаецца наперад. І гэта кола не ўдасца спыніць».

Германскія імперыялісты хацелі спыніць кола гісторыі. Яны даручылі гэта зрабіць Адольфу Гітлеру, які атруціў нацыяналізмам мільёны немцаў. Але кола гісторыі раздушыла гітлераўскую ваенную машыну разам з яе фюрэрам. Перамагла ідэя левінскага брацтва і дружбы народаў.

Яны цікавіліся аўтарамі беларускіх кніжак. Купала, Колас, Дубоўка, Куляшоў... З якімі пісьмемнікамі на Захадзе можна іх параўнаць? — Купала ёсць Купала, Колас ёсць Колас, — адказаў я.

Інжынер згадзіўся са мной і пакадаў убачыць гэтыя кніжкі ў перакладзе на нямецкую мову.

У 1813 годзе пад Лейпцыгам адбылася жорстка бітва з напалеонаўскай заходнікамі, вядомай ў гісторыі як бітва надрава. У ёй прымаў удзел 127 тысяч рускіх, 89 тысяч аўстрыйскіх, 72 тысяч прускіх, 18 тысяч шведскіх салдат. У памяць аб ёй у Лейпцыгу ўзвышавецца велічны помнік. На сцяне рускай царквы, збудаванай у той час у гонар гэтай падзеі, можна прачытаць такія словы: «Памяты 22 000 рускіх воінаў, павіх пад Лейпцыгом за асабавенне Германіі».

Які савецкі чалавек, працітаўшы гэтыя словы, не ўздзіне: «Колькі нашых людзей палягло ў гэтай вайне!» І ў той Айчынай вайне і ў гэтай мы змагаліся з акупантамі, баранілі гонар Радзімы і неслі на родах выдаленне. Нам не сорамна за сваё продкаў.

Апошняя вайна была самай жорсткай і цяжкай. Мы перамаглі ў ёй. Перамагваем і ў мірных саборніцтвах.

У Лейпцыгу ў 1933 годзе фашысты судзілі Георгія Дзімітрова. У заключнай прамове мужны левінец кінуў суддзям у твар: «Мы, камуністы, можам цяпер не менш расуча, чым стары Галілей, сказаць: «А усё ж яна крывацвіць».

Кала гісторыі круціцца, рухаецца наперад. І гэта кола не ўдасца спыніць».

Германскія імперыялісты хацелі спыніць кола гісторыі. Яны даручылі гэта зрабіць Адольфу Гітлеру, які атруціў нацыяналізмам мільёны немцаў. Але кола гісторыі раздушыла гітлераўскую ваенную машыну разам з яе фюрэрам. Перамагла ідэя левінскага брацтва і дружбы народаў.

Мы ідзем па сонечных вуліцах Лейпцыга. Сюды з'ехалі прадстаўнікі амаль 90 краін. Гукаць англійская і болгарская, французская і польская, іспанская і чэшская мовы. Я чую звернутыя да нас словы па-іспанску:

— Руссо! Малады чалавек паказвае на «БелАЗ»:

— Харашо, руссо.

«БелАЗ», дарэчы, атрымаў залаты медаль выставкі за тысячным нумарам. А ўсяго беларусы атрымалі пяць залатых медалёў.

Мне давялося наведваць шмат павільёнаў на кірмашы. Былі там цікавыя экспанаты, часам дельны, часам горшыя за нашы савецкія. Але наведвальнікаў у савецкім павільёне заўсёды было больш. Чаму? Можна адказаць на гэта будучыя словы аднаго рабочага з Заходняй Германіі:

— Чаго дасягнулі капіталісты на Захадзе, мы ведаем, — сказаў ён мне. — Але нас хвалюць больш, што могуць зрабіць працоўныя без капіталістаў.

Рабочы гэты назваў мяне сваёй прадзіткай. Але, паказваючы на штрыфель, на якім быў прышпілены значок з надпісам «прэсас», папрасіў:

— А ў кнізе водгуквай запісаў: «Выстаўка Беларускай рэспублікі мне вельмі спадабалася. Пажадана, каб яна была штогод на кірмашы».

Больш цікава сустрэча з нямецкімі трактарыстамі адбылася на дарозе з Лейпцыга ў Дрэздэн. Яя вёскі Люпа мы ўбачылі ў полі да трактары «Беларусь». Спінлілі машыну, пакавалі, пакуль трактары падыдуць да дарогі. Яшчэ раз уважліва прыглядаюся да маркі. Так і ёсць — наша. На трактары добра відаць надпіс «Беларусь».

Знаёмімся з трактарыстамі. Азімлі іх Вернер Пекальд, другі Вернер Майснер. Пытаю пра трактар.

— Прыма, — гуцыць дружні адказ.

Ад трактарыстаў даведаўся, што працуюць яны на полі катэдраўна гаспадаркі і

Гаспадар ці гаспадыня — даведваюся я з іх апісання — маглі зайсці ў хлэў ці кароўнік, не запэкаўшы абутку. У другой частцы падарожжа апісвалася беларуская вяска: прыземлістая хата селяніна, у якой знаходзяцца і дзеці, і цяляты, і свінні. Гаспадыня, каб выгадаваць было спаць газам, падклапа ім пад падушку свой запэкаваны фартук...

Усё, што пісалася ў нарысе пра нашу вёску, я ведаў. Гэта было так. Але не верылася, каб нямецкі селянін прыйшоў з хлэва, не запэкаўшы боты. Потым у час вайны, калі савецкія войскі ўступілі на тэрыторыю Германіі, я ўбачыў, што ў тым нарысе, які запоўніў мяне з юнацкіх год, пісалася праўда.

Вайна не прынесла нямецкім вёскам вялікіх знішчэнняў. А нашы, беларускія, у той час выглядалі яшчэ горш, чым апісаная вяска падарожнікама. Людзі жылі ў зямлячкі, а на ўвесь раён, як гэта, напрыклад, было ў Рачыцкім, застаўся адзін конь, на якім прыехаву з лесу камісар партызанскага атрада Віктар Палавінка.

І вось на выставцы ў Лейпцыгу ля трактара «Беларусь» стаіць нямецкі трактарыст Ф. Абоіс з Абагдзбургга.

— Зэр гут, — кажа ён.

— А ў кнізе водгуквай запісаў: «Выстаўка Беларускай рэспублікі мне вельмі спадабалася. Пажадана, каб яна была штогод на кірмашы».

Больш цікава сустрэча з нямецкімі трактарыстамі адбылася на дарозе з Лейпцыга ў Дрэздэн. Яя вёскі Люпа мы ўбачылі ў полі да трактары «Беларусь». Спінлілі машыну, пакавалі, пакуль трактары падыдуць да дарогі. Яшчэ раз уважліва прыглядаюся да маркі. Так і ёсць — наша. На трактары добра відаць надпіс «Беларусь».

Знаёмімся з трактарыстамі. Азімлі іх Вернер Пекальд, другі Вернер Майснер. Пытаю пра трактар.

— Прыма, — гуцыць дружні адказ.

Ад трактарыстаў даведаўся, што працуюць яны на полі катэдраўна гаспадаркі і

Прыемніцы трактары «Беларусь» на палях Германскай Рэспублікі. На здымку: аўтар дарожных нататкаў і немцы трактарыстамі.

жывуць сябры па падарожжы. Дзякуючы трактарыстам і іх думкамі.

— Таксама не маюць дні падымаць нарыс аб тым, што паміж намі сагу на тую краіну, нам здавалася нешта некалькі адстаўкі па шырыню.

Збіраючы, я кінуўшы мне пад польскія навуковыя Берліна гэтыя вайны, падаму і сёння на вакзале, я не мог астронках гэтай слоўні

— Вы гаворыце па-польску. — Так, ва ўсімкі разе лепш, чым па-нямецку.

— Я да вашых паслуг, — адказаў нямецкі паліцэйскі на чыстай польскай мове.

— Вы расказаў мне, ад якога перона адыйдзе мой поезд, у колькі гадзін, на якой станцыі я магу сыйсці з электрычкі і перасесці на другі поезд.

— Вы паляк! — спытаў я, калі ён незакончы сваё тлумачэнні.

— Немец.

— А вы так чыста гаворыце па-польску!

— Я быў разам з палякамі ў канцэнтрацыйных лагерах, — адказаў паліцэйскі і дадаў, каб я яго правільна зразумел: — у якасці вязня...

Разам з паліцэйскім мы падышлі да касы. Ён дапамог мне купіць білет і праводзіў да самага перона.

У вагоне я ўспомніў, што не спытаў у паліцэйскага, праз колькі прыпынку выйсці мне з электрычкі, і зноў выйсці ў гэтай «Рэбіцца».

Збіраючы, я кінуўшы мне пад польскія навуковыя Берліна гэтыя вайны, падаму і сёння на вакзале, я не мог астронках гэтай слоўні

акупіраваных краінах. Так іх вучылі размаўляць. Насупраць мяне садзіць нямецкая жанчына. У слоўніку няма ніводнага дыялога, які б даў мне магчымасць, не прыніжваючы яе годнасці, спытаць тое, што мне трэба.

Я хаваю свой трафейны слоўнік, слоўнік размовы звышчалавека з нявольнікамі. Ён не дапаможнік у размове з сябрамі. Варушу ў памяці словы, якія некалі ведаў, і ўрэшце, набраўшыся адвагі, пытаю:

— Скажыце, калі ласка, колькі прыпынку да Карлхорста?

— Вы мяне зразумелі? — О, так, але... вы едзцеце не ў той бок...

Мне стала гарача: няўжо паліцэйскі падвёў.

Тым часам жанчына паварочваецца да суседа і ўсхвалявана гаворыць так хутка, што я не магу зразумець ніводнага слова. Але цяпер мужчына глядзіць на яе такім жа здзіўленымі вачыма, якія яна глядзела на мяне.

— Найн, найн... — гаворыць мужчына, і я ўжо разумею яго наступныя словы. — Гэта вы, Фрау, спыніце не ў той поезд...

Поезд сляне боі, жанчына ўспомніла са свайго месца і бяжыць да дзвярэй. На хату яна гаворыць мне:

— Дзякую вам. Калі б вы не спыталі...

Яна выбегла на перон. Мужчына ўспомніўся.

— Гэта нагадвае анекдот... Кантралёр поезда Парыж—Ніца звартаецца да жанчыны, якая ўладкавалася ў купе:

— Але ж у вас білет да Кале, а поезд ідзе ў Ніцу.

— Вось табе і на, — адказала жанчына, — і часта вашы машыністы так памыляюцца!

У купе вясёлае ажыўленне. А мне прыёмна думаць, што паліцэйскі не падвёў. Вельмі горка расчароўвацца ў людзях.

Пазанілі з прадстаўніцтва Камітэта па культурных сувязях з сучайнікамі за рубяжом у Берліне.

— Хочаце пагаварыць з земляком?

— З вялікай прыемнасцю. А хто ён?

— Васіленка Іван Ігнацьеўвіч. Ён прыехаў з ФРГ у Берлін.

— Васіленка! Ці не бацька таго хлопчыка Петруся Васіленкі, які летам адпачываў у піянерскім лагерах «Крыжоўка» пад Мінскам?

— Так, ён. Іван Ігнацьеўвіч прыехаў якраз у Берлін да сына, таго самага Пеці. Сын яго вучыцца ў балетнай школе ГДР. І ведаеце, хто адкрыў у ім талент? Вольга Васільёўна Лепяшынская. Яна па запрашэнню Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі выкладае ў гэтай школе.

Я памятаю, Іван Ігнацьеўвіч пісаў некалі, што Пеця марыць стаць артыстам балета, але ён, бацька, нічым не мог яму ў гэтым дапамагчы.

Дапамагло прадстаўніцтва Камітэта ў Берліне. Па яго просьбе вядома савецкая балерына правярала здольнасці Пеці. Потым дырэктар школы Фрыч прыхільна паставіўся да просьбы прадстаўніцтва Камітэта, і мара юнака збылася.

Праз гадзіну я сустрэўся са шчаслівым бацькам. Размова пачалася, зразумела, з сына.

— Вы абавязкова павіны пабачыць Петруся. Ён вясёлы і рад за яго. Ён робіць поспехі...

Была надзея. Мы ішлі па прыцішаных вуліцах Берліна. Рэніца. Берлінцы ў такую пару рэдка выходзяць на вуліцу. Мы гаворым па-беларуску, і рэха разносіць словы па завулках.

— Не верыцца... Проста не верыцца. Гэта ж тут, у Берліне, я быў палонным, — гаворыць Іван Ігнацьеўвіч.

Тут, у лагерах, гітлераўцы зламалі яго волю, веру ў перамогу свайго народа. Ён падвёўся...

Адчуваю, Івану Ігнацьеўвічу крыўдна, балюча за сваю слабасць.

— Так, было, было, — кажу я, не ведаючы, як супакоіць земляка. Юрыдычна ён цяпер апраўданы перад законам. Перад

ім ён чысты, але ёсць яшчэ сумленне...

На Гомельшчыне ў Васіленкі брат, сваякі.

— Даўно мару наведваць родныя мясціны, — прызнаўся Іван, — і бяжыце... зірнуць у вочы сваім, хоць, здаецца, і не вінаваты перад імі...

Ён некаторы час маўчыць, потым дадае:

— Яшчэ арыштуюць... Я гляджу са здзіўленнем на свайго земляка. Да чаго ж вяроча прапаганда нагнала страху на такіх, як ён.

— Ці ж кілаціліся б аб вазым сыне, калі б мелі намер вас арыштаваць? Урэшце, калі б была такая патрэба, маглі гэта зрабіць даўно. Вы ж не першы раз у Берліне, у прадстаўніцтва. Вы ж не першы раз сустракаецеся з савецкімі людзьмі.

— Усё гэта цяпер я добра разумею... бяжыце. Размаўляючы, мы падышлі да новага сучаснага будынка, у якім жывуць вучні балетнай школы. Петрусь нас чакаў. Ён падбег усхваляваны.

— Тата, я чуў па радыё з ФРГ — будыста прызнаў перапарушэнне граніцы па Олазру і Нейсе.

Я ўсяго чакаў ад гэтага шаснаццацігадовага юнака, але не гэтых слоў.

Мы паіскаем плячымі і ад нечаканасці весткі, і ад самой сітуацыі.

— Не можа быць. — Я чуў па радыё. — Можа гэта было выступленне нейкага прагрэсіўнага дэпутата?

Мы прыходзім да заключэння, што, відаць, так і здарылася. А з твара Пеці сыходзіць радасць.

— Ты хацеў, Петрусь, каб так было?

— Так, хацеў.

— Чаму?

— Мір быў бы больш трывалы.

Я гляджу на бацьку, а той, зразумевшы мой погляд, адказвае:

— Пасля «Крыжоўкі» Пеця стаў аўсім іншых глядзець на жніццё. Маладзі хочацца, каб заўсёды было сонца.

Л. ПРОКША.

Шпакі прыляцелі. Фота В. КРЭТАВА.

ЗАЎТРА НАШЫХ ГАРАДОЎ

Магіляўчане ў бліжэйшы час пачнуць забудоваць Машэаўку — вялікі раён ва ўсходняй частцы горада. Плянроўчаня майстры на чале з галоўным архітэктарам праекта І. Фраловым прапанаваў забяспечыць новы жылы масіў поўным комплексам культурна-бытавога абсталявання; плануецца пабудоваць кінатэатр, стадыён, кафэ, сталовыя, майстэрні, аптэкі.

Рабочыя чарыжы для забудовы новага мікрараёна па вуліцы Савецкіх пагранічнікаў робяць зараз архітэктары Гродзенскай майстэрні «Белдзяржпраекта». У наступным годзе па вуліцы Горкага маркуюцца паставіць новыя групы жылых дамоў, пабудаваных з новага, больш лёгкага, таннага і выдатнага па цэпалязаваных якасных матэрыялах — газасілікатных блоках.

Заканчана распрацоўка новых жылых кварталаў для Оршы па вуліцы Міру швэбскі архітэктар А. Расейкін. Ён жа праектуе для Віцебска новы жылы дом, які стане ў цэнтры часткі горада на вуліцы Леніна над Віцьбай.

Пачалася будаўніцтва кніжнага магазіна-салона ў горадзе беларускіх нафтавікоў — Наваполацку. Гэта будзе самы буйны магазін у рэспубліцы. Акрамя шматлікіх прасторных аддзелаў, спраектаваны спецыяльная зала для сустрэч кнігалаўцаў з работнікамі прылаўка, пісьмемнікамі, гасцямі з братніх рэспублік.

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю БЕЛАРУСКАЯ ЦАЛІНА

Калі паглядзець на карту Беларусі, то ў вочы кінецца безліч сінх паралельных рысчак. На ўсіх картах свету яны служыць умоўным абазначэннем балот і пераўтваральных глеб. Такіх азямель у рэспубліцы звыш сямі мільёнаў гектараў — плошча, большая тэрыторыі Бельгіі і Галандыі разам узятых.

Таму зразумела, што асушэнне балот з'яўляецца адной з галоўных праблем, якая хвалюе беларускага селяніна. Гэта для яго хлеб, бульба, кармы для жывёлы, а значыць — малако і мяса; гэта ў канчатковым выніку адна з матчымаўсцей далейшага павелічэння матэрыяльна і духоўных каштоўнасцей. Як жа будзе вырашацца праблема меліярацыі ў нашай рэспубліцы? На гэтае пытанне адказавае міністр меліярацыі БССР Аляксандр Аляксанкін.

АЛЯКСАНКІН. Трэба адзначыць, што асушэннем пераўтваральных азямель у нас спрабавалі займацца вельмі даўно. У адным з краязнаўчых музеяў Палесся мне запомнілася напісаная маслам карціна, якую ўжо крапуў час. На ёй паказаны сцяны, якія стаяць па калена ў вадзе. Звычайным рыдлёўкамі яны калаюць канаву. І ўсё гэта на цёмнай роўнядзі вялікага балота. Карціна называлася «Варацьба за жніццё». Гэта была сапраўды барацьба за жыццё. Але што мог зрабіць чалавек, узброены рыдлёўкай і скерай? Толькі аб'яднаўшыся ў калектыўна гаспадаркі, сцяны атрымалі матчымаўсць пачаць планамернае наступленне на балоты. Сваімі сіламі яны асушылі і асвоілі ўжо мільён 200 тысяч гектараў. Аднак такога наступлення на пераўтваральных азямель, якое намечана нашым новым пяцігадовым плянам, яшчэ не ведала Беларусь і, напэўна, гісторыя меліярацыі наогул. Да 1970 года ў нас будзе ўведзена ў эксплуатацыю яшчэ звыш

паўтара мільёна гектараў новых азямель — больш, чым за мінулыя дваццаць год.

КАРЭСПАНДЭНТ. Вы назвалі вельмі ўнушальную лічбу. Хацелася б ведаць, за кошт чаго сцяны змогуць асушыць такую вялікую колькасць балот.

АЛЯКСАНКІН. Як я ўжо гаварыў, да гэтага часу калектыўна гаспадаркі самі займаліся меліярацыяй. Але паколькі асушэнне балот вельмі важная для рэспублікі справа, то мы звярнуліся да саюзнага ўрада да дапамогі. І нам такая дапамога аказана. Зараз усе работы па меліярацыі азямель вядуцца за кошт дзяржавы. У сістэме нашага рэспубліканскага міністэрства створана шырокая сетка будаўніча-мантажных упраўленняў. Яны аснашчаны першакласнай тэхнікай. У распараджэнні меліяратараў звыш шасці тысяч трактараў, карчавальнікаў, бульдозераў і скрэпераў.

Асушэння азямель дзяржава бясplatна перадае селянам, не ставячы ніякіх умоў. Акрамя таго, адной атрымліваць добрыя ўраджай. Урадліваць жа тарфянікаў такія, што ўсе затраты на іх асушэнне акупляюцца за два-тры гады. У асобных жа выпадках, пры рашчальным выкарыстанні новых азямель, тэрмін акупнасці яшчэ карацейшы. Так, у калгасе імя Кірава Брэсцкай вобласці ён склаў усяго адзін год. Там сабралі з гектара асушаных тарфянікаў па 23 тоны збожжа, 35 — цукровых буркоў і па 27 тон бульбы.

КАРЭСПАНДЭНТ. Які эканамічны эффект дадуць новыя азямель?

Рэнэ Кахановіч:

«МАЁ ЖЫЦЦЁ — МАЯ РАБОТА»

ДОУГІ час непаразумеці пераказвалі сустрэчы закаханых, але скончылася расстанне, і хлопцэ змог падарыць нявесе паперкі з рабінавых ягад у знак кахання і вернасці. А пакуль Галіна і Андрэй шукалі адзін аднаго, з ім і ў аднаўражэнні адбылося шмат смешных і вясёлых прыгод. З выдумкай і азартам іграючы свае ролі артысты Ашмянскага народнага тэатра. Тут, на сцэне, яны ўжо не студэнты, шаферы, настаўнікі ці рабочыя. Яны поўнацю пераўвасоблілі ў сваіх герояў.

Хвалюцца рэжысёр І. Сіднеў, які ўклаў у спектакль столькі сіл, але сёння ён — толькі глядач. Сёння позіркі ўдзельнікаў скіраваны ў бок дыржажора, і ўзмах яго палачкі падпарадкоўваюцца ўсё — і аркестр, і хор, і салісты.

За дыржажорскім пультам дыржар Ашмянскай музычнай школы, рэзмігрант з Францыі Рэнэ Кахановіч. У адрозненне ад іншых удзельнікаў спектакля яго нельга назваць амаатарам. Мінутай вясной, закончыўшы Беларускаю дыржажорную кансерваторыю, ён атрымаў дыплом дыржажора.

Асноўная спецыяльнасць малядога музыканта — баян.

Рэнэ Антонавіч вельмі любіць гэты інструмент, да і ці можна

яго не любіць? У баяна — багата магчымасці. Ён адначасова і саліст, і акампаніатар, а за невялікіх памераў яго лёгка ўзяць з сабою ў любую дарогу, а як цёпла гуцьня яго голас! Нездарма даў такое прыгожае імя рускі майстар Цітарэнка-Арланскі сваёй удасканаленай храматычнай гармоніцы. Яно — у гонар славы тага вешчага Баяна, аб якім расказала нам «Слова аб пакуі Ігаравым», якога апеці Пушкін і Глінка. І дарэмна многія думаюць, што лёс баяна — частушкі і прыпеўкі. Самыя складаныя класічныя творы пудоўна гуцьня на гэтым інструменце. Арганія прэдыяна і фуга ля мінор Баха, уступ да оперы «Алекса» С. Рахманінава, канцэрт К. Міскова — такія творы выконваў на баяне Р. Кахановіч у час дыржажорнага экзамена.

Толькі лепшым студэнтам даецца права атрымаць дзве спецыяльнасці, і Рэнэ Кахановіч гэты права заваяваў. На другім дыржажорным экзамене ён дыржажораў баянным аркестрам, які выконваў увертюру Бетховена «Карыялан». Пералажэнне для гэтага аркестра зрабіў сам.

— Аб такім студэнту прыемна расказваць, — з дзіўнай гаворчыва педагога Кахановіча ўладзімір Савіцкі, — таму што акрамя добрага пры ўсім жадалі нічога не скажаш. Хопць завочна вучыцца значна цяжэй, чым на стацыянары, Кахановіч набыў у кансерваторыі трынаццаць год. Яго здольнасці, працавітасць, настойлівасць выклікалі павягу і студэнтаў, і выкладчыкаў. Дарэчы, акрамя Кахановіча, у нас вучыліся і іншыя дзеці рэзмігрантаў: кампазітар Сяргей Карцэс, арфіст Алена Карчык, сёлета за-

канчвае кансерваторыю Аня Катуюшак.

Такой жа думкі аб Р. Кахановічу застаўся і загадчык кафедры народных інструментаў Георгій Жыхараў: — Кахановіч запомніўся мне не толькі як здольны студэнт, але і як добры чалавек. Вельмі прыемнае ўражанне пакінула яго работа з аркестрам, карэктныя, уважлівыя, добра выдлівы адносіны да кожнага аркестранта. А што дагучыць яго поспеху, то лепш за ўсё аб іх гаворыць выдатная адзнака на дыржажорным экзамене. Атрымаў яе не так проста.

Есць у Рэнэ Антонавіча яшчэ і трэцяя спецыяльнасць — гэта яго кампазітарская работа, якой ён аддае зараз шмат увагі і якая пачынае прыносіць плённыя вынікі. Ён напісаў многа аркестровых п'ес і песень, некаторыя з якіх прыняты да друку Рэспубліканскім домам народнай творчасці. А калі драматычнаму калектыву РДК спатрэбілася музыка да цыкла спектакля, Кахановіч ахвотна прыйшоў на дапамогу артыстам.

Наогул, Рэнэ Антонавіч многа робіць для тэатра, і аб гэтым з удзячнасцю гавораць яго кіраўнікі. Тут няма нічога дзіўнага, бо чалавек, які любіць мастацтва, заўсёды разумее такіх жа захопленых ім людзей, а ашмянскія артысты — яшчэ і энтузіясты сваёй справы. Дарэчы, і сам Рэнэ Антонавіч прыйшоў у тэатр не як музыкант, а як акцёр, і толькі пазней заняўся музычным афармленнем спектакляў.

Р. Кахановіч кіруе таксама самадзейнацю вучылішча механізацыі. Вось і зараз, перад фестывалем у Мінску, ён толькі што вярнуўся з Гродна, дзе быў на аглядзе самадзейнасці са сваімі выхаванцамі. І ўсё гэ-

та — акрамя асноўнай работы ў музычнай школе, якая ўвесь час расшыраецца. Напрыклад, у будучым навучальным годзе да яе чатырох аддзяленняў (фартэпіяна, скрыпкі, акардэона і баяна) далучацца яшчэ два — трубы і кларнета. Колькі трыба ведаў, энергіі і талонаў, любіць да сваёй працы, каб усюды паспець і кожную справу давесці да канца!

Аб сабе Рэнэ Антонавіч расказвае немнагаслоўна, ды і сапраўды, бягуча яго невялікая і можа змясціцца ў некалькіх радках. Нарадзіўся ў 1934 годзе ў Францыі, у сям'і беларуска-эмігранта. У 1947 годзе разам з бацькамі прыехаў у Пінск, там скончыў школу. Вучыўся ў Брэскім музычным вучылішчы. Быў накіраваны на работу ў Ашмяны, дзе жыў і зараз з сям'ёй — жонкай і дзвюма дзецьмі. І хоць работы ў яго многа, адчуваецца, што імёна гэтым Рэнэ Антонавіч вельмі задаволены.

— Маё жыццё — гэта мая работа, — гаворыць ён.

Ашмянны — зусім невялікі гарадок, з насельніцтвам усяго каля 13 тысяч чалавек. Як тут не ўспомніць пісьмы нашых землякоў з-за мяжы, якія прагнучы «духоўнай стравы» і вымушаны ездзіць за многа міль у буйныя цэнтры, каб знавадзіць духоўны голад.

Рэнэ Антонавіч жыве цікавым, насычаным глыбокім унутраным зместам жыццём, і праца яго патрэбна людзям. Нездарма ён бачыць сэнс жыцця ў сваёй рабоце — нягледзячы, напружанай, але творчай, карыснай і ўдзячнай.

С. КЛІМКОВІЧ.

НА ЗДЫМКУ: сцэна са спектакля «Рабінавыя караі». Фота А. Каляды.

СЛАЎСЯ, НАРОД БЕЛАРУСКИ

Словы Адама РУСАКА Музыка Рэнэ КАХАНОВІЧА

Музыкальная партытура з тэкстам песні «Слаўся, народ беларускі».

Слаўся, народ беларускі, Дружна працай свабоднай, Доляй сваёй ішчаслівай, Вечна дружбаў народнай. Прыпеў: Сонца з Масквы устае над табою, Родная наша зямля. Слаўся ты, край беларускі, красною прыходзіць. Песня, ляці да Крамля.

ДЕНЬГИ

Недаўно в газете «Правда» был опубликован очерк А. САХНИНА «Деньги». На конкретных примерах автор показывает значимость советского рубля в повседневном обиходе. Печатаю сегодня отрывок из этого очерка, редакция считает, что он будет небезынтесен и для наших соотечественников.

В советской печати регулярно сообщается официальный курс рубля. Американский доллар по этому курсу — девяносто копеек. Но позволяют, говорят дикторы западных радиостанций, те туфли, которые стоят в СССР двадцать пять рублей, на Западе можно купить за пять долларов. Значит, подлинный курс — пять рублей за доллар, а не девяносто копеек. Следовательно, жизненный уровень американца в пять раз выше уровня жизни советского человека.

Подобного рода пересчеты на туфли или кофты можно услышать порой и у нас. В действительности приведенный вывод можно бы признать правильным только при одном условии — если допустить, что человеку, кроме туфель и кофты, которые мы покупаем раз в полгода, ничего в жизни не надо. А ведь он так устроен, что ему каждый день надо есть, платить за транспорт, за квартиру, он хочет учиться, ходить в кино и театр, к сожалению, должен лечиться, и вообще у него десятки потребностей.

Курс валюты определяется рядом данных, в том числе и суммой статей бюджетного набора стоимости жизни. Суммой статей, а не одной из них. С этих позиций и надо исходить.

Даже недруги наши признают, что стоимость продуктов питания у нас равна или ниже, чем в капиталистических странах. Ну, а все остальное? Мой фронтальной товарищ, бывший командир батареи Герой Советского Союза Володя Алхимов, а ныне член коллегии Министерства внешней торговли Владимир Сергеевич,

рассказал мне о том, как он жил в Вашингтоне. Его семья занимала двухкомнатную квартиру. К одной из комнат, куда попадаешь прямо из входной двери, прилегал маленькая кухня. Фактически комната и кухня вместе. И только за квартиру он платил ежемесячно сто девяносто долларов. Сейчас он в Москве, и здесь у него тоже двухкомнатная квартира, но большей площади. Кроме того, холл и отдельная кухня, вдвое превышающая размер вашингтонской. За квартиру он платит одиннадцать рублей, то есть, в семнадцать раз меньше. Если еще учесть разницу в площади, получается в двадцать раз.

По логике людей, пересчитывающих все на туфли-кофты, из приведенного факта можно сделать вывод, будто стоимость рубля — двадцать долларов. Однако нам не придет в голову такое утверждение, ибо мы знаем, что нельзя из бюджетного набора стоимости жизни выхватывать одну статью, на основании которой и

Адаму Драгуну, Федору Леоновичу в США

Эти два письма пришли в редакцию одновременно. Написаны они, судя по датам, тоже в один день. И почтовый штемпель один и тот же: Кеноса, штат Висконсин, США. Пишут два наших земляка. Вопросы, поднятые ими, аналогичны. Поэтому редакция решила дать на оба письма один ответ.

Уважаемые земляки! Я позволю себе все-таки назвать вас так, несмотря на оскорбительный и, прямо скажем, доходящий до клеветы тон ваших писем. Но я почему-то убежден, что писали их люди не враждебно настроенные к Советскому Союзу, а просто заблудшие, ослепленные и оглушенные антисоветской пропагандой, запутавшиеся в трех соснах.

Назвать вас так я позволю себе еще и потому, что, судя по почерку, вам нелегко держать перо в руке, что руки ваши, видимо, не холены, скорее они привыкли крепко владеть молотком или ключом, что эмигрантский хлеб вам давался не легко. Один из вас пишет: «Я сын русской земли. Когда мне было 17 лет, я выехал из России. В первую мировую войну я служил в американской армии, во вторую — работал в помощь России, собирал одежду и деньги для Советской Армии». (Это Адам Драгун). Думаю, что и второй, Федор Леонович, считает себя сыном русской земли.

Оба ваших письма начинаются с лестных слов. Вы высказываете удовлетворение по поводу того, что ваша Родина — Россия «идет вперед». Но, начав за здоровье, вы кончаете за упокой. Повернувшись на 180 градусов, вы сразу же ставите большое НО.

«...но вот одна женщина из нашего города была в прошлом году в Минске, она рассказывала, что у вас плохо: нет одежды, нет квартир, все дорого. Правда, мне племянники пишут другое, но эта женщина говорила, что им нельзя писать иначе... Разве у вас есть свобода народу?»

(Адам Драгун.)

«...но только у вас нет свободы народу! например, когда к вам приезжает кто-нибудь из Америки, то ему не разрешают даже навещать брата или сестру, побывать в родной деревне. Вот если к нам кто приедет, то его никто не преследует. Разрешают ездить и бывать всюду, где человек только захочет... А разве у вас свобода?» (Федор Леонович.)

Как видно, источник этих сведений у обоих вас один и тот же — «одна женщина сказала». Я позволю себе усомниться, уважаемые земляки, что вы ей до конца поверили, иначе у

меня на столе не лежали бы ваши письма. И все-таки удивительно: вы, Федор Леонович, и вы, Адам Драгун, с легкостью необыкновенной подхватываете чужие слова и бросаете их нам тяжелым обвинением. Даже не подумав: а правда ли все это? Даже не утруждая себя попыткой найти истину, разобраться, где правда, а где ложь. Ведь информацию о Советском Союзе можно было получить не только из уст «кодной женщины» — сотни выходцев из России приезжают теперь на Родину и увозят с собой массу впечатлений. Конечно, не все едут к нам с чистым сердцем и открытыми глазами; кое-кто смотрит на советскую действительность сквозь темные очки и высказывает только плохое. Но таких все-таки меньшинство. О таких людях один из наших соотечественников (тоже из США) сказал: «Здесь уже третий лицмер, побывавший в Советском Союзе, возвратился, клеветает на Родину и свой родной народ». Видимо, такой человек, неискренний, лицмерный, встретился и на вашем пути, земляки из Америки. И не стану опускаться, как живут минчане. Немало говорено и писано о нашей белорусской столице. И каждый, кто выступает на улицы и площади Минска вперые, замирает от восторга: ведь город вырос из руин и пепла, которые нам оставила война. Каждый, кто встречается с минчанами, навсегда сохраняет в сердце добрые воспоминания о их гостеприимстве, восхищении тем, как нарядно одеваются, насколько сохраняют в себе русские газеты, издаваемые нашими соотечественниками за рубежом, там почти в каждом номере выступают земляки, побывавшие на Родине. (Конечно, если вы доверете только эмигрантской газете «Россия», тогда нам и говорить не о чем). Из их статей вы гораздо больше узнаете, чем со слов «кодной женщины».

А лучше всего — приезжайте к нам сами и посмотрите на все своими глазами. Вы убедитесь, как далеки от истины ваши обвинения. Ах, да, вас пугает, что дальше Минска вас нигде не пустят! К тому же за вами постоянно будет следить таинственная «черная маска»!

Ну, что же, давайте выясним, есть ли у нас «свобода народу».

судить об уровне жизни и курсе рубля. Когда в семье Алхимовых родилась дочь, в роддом пришлось заплатить 325 долларов. Вторая дочь родилась в Москве, и, естественно, расходы на родильный дом не было. Билет в метро в США стоит пятнадцать центов, то есть втрое дороже, чем у нас. Такая же разница в стоимости билетов на автобус и троллейбус. Билет в кино и театр в четыре-шесть раз дороже, чем у нас. В одном из крупнейших портов мира — Сингапуре я познакомился с морским торговым агентом. Его звали Гаута. Накопив приличную сумму, он уже собирался открыть собственное дело, но серьезно заболел. За четыре месяца болезни Гаута, как он выразился, стал нищим. Особенно его возмущала медсестра. Какой-то маэю она смазвала ему рану. Уже толстый слой, а она все мажет. Ей ничего, а мне, говорил он, за каждый грамм платить. Или бинт: крутит и крутит, а ведь платить за каждый сантиметр.

Конечно, трудно представить советского человека в больнице, который бы подсчитывал количество втсков бинта. Но и Гаута никак не мог взять в толк, что творится у нас.

— Как же так, — горячился он, — вы утверждаете, будто за машину «скорой помощи» вы не платите, почему же тогда за такси надо платить? Вы говорите, будто за питание в больнице у вас денег не берут, тогда и в ресторане не должны брать. Что-то у вас концы с концами не сходятся. Ведь получается, что болеть выгодно...

Так вот, если жизнь мерять не только туфлями-кофтами, которые действительно, в некоторых странах дешевле, чем у нас, а всей суммой расходов на удовлетворение потребностей человека, то и получается, что действительная

цена доллара — девяносто копеек. К этому же выводу мы придем, если брать более крупные масштабы. Если чуган, иголки, машины, ткани — одним словом, вся продукция, выпускаемая нами за год, оценивается, скажем, в двести миллиардов рублей, то в США за эти же товары пришлось бы заплатить двести двадцать миллиардов долларов. Опять-таки это самое соотношение: доллар — девяносто копеек.

Люди бизнеса все это отлично понимают. Если к т-у же прибавить, что нашему рублю не угрожают инфляция, биржевые бури, кризисы, становится ясно, сколь устойчивая и крепка наша валюта.

Вот другой пример. Осенью прошлого года побывал в родной деревне Ломачино в Витебщине наш соотечественник из Англии Виктор Гридюшко. Он ходил, где ему хотелось, побывал у всех родственников и тоже остался доволен своей поездкой. В одном из писем он написал: «Живи и работай, как раньше, только теперь как-то живется веселее: я же побывал на Родине и чувствую себя помолодевшим на десять лет».

И Ермаковичу и Гридюшко тоже говорили всякое (и доброе дяди и сердобольные женщины) о Советском Союзе, вплоть до того, что их здесь посадят в тюрьму или они умрут с голоду. (Как же, ведь в России нет свободы!) Но, как видите, оба наших земляка, как и сотни других, посетивших родные места, остались живы и здоровы. Зато сколько неизгладимых впечатлений они увезли с собой. Ведь недаром говорят: лучше раз увидеть, чем сто раз услышать.

Попутно два слова о «свободе в «свободном мире», то-есть в Соединенных Штатах Америки. Я тоже не собираюсь рассматривать этот вопрос всесторонне, а останусь только на той его части, которая интересует вас, земляки из Кеносы. Я все-таки не поверю (да и никто у нас не поверит) вашим утверждениям, что советские граждане, прибывающие в США в качестве туристов или по другим визам, могут видеть всюду и посещать все, что они захотят. Это, мягко говоря, неправда. Что касается туристов, то они могут бывать только в тех местах, которые предусмотрены туром. В Америке часто бывают наши журналисты, ученые, деловые люди. Им далеко не везде разрешается бывать и встречаться с кем пожелаешь. Так что напрасно вы пытаетесь противопоставить «свободе американскую» свободу советской.

Раньше многие наши соотечественники приезжали на родину в составе туристских групп. С одной стороны, это хорошо — человек больше видит, побывает во многих городах, ему покажут их достопримечательности; с другой стороны, это невыгодно для земляка, приехавшего посмотреть свою родную деревню. Ведь туристские маршруты заранее

определены, продвижение по ним рассчитано точно по времени, программа пребывания иностранных туристов заранее утверждена как нашими, так и зарубежными фирмами, и менять ее произвольно не разрешается. Поэтому, когда наш соотечественник приезжает в Белоруссию в качестве туриста, а потом вдруг заявляет, что ему надо отстать от своей группы и поехать в деревню, возникают сложности.

И тем не менее наши официальные власти делают для земляков исключения. В прошлом году, к примеру, Минск посетили четыре туристские группы наших соотечественников с Американского континента (две из США, две из Канады). И хотя инструкции обязывали их передаваться по определенным маршрутам, нашим землякам разрешили посетить родных, проживающих в разных районах республик. Руководителем одной из таких групп был С. Линкевич. В газете «Вестник (Канада)» за 1 февраля с. г. помещена его статья «Два месяца в Пинске». Вот что он пишет: «В Минске мы пробыли 9 дней. Половина нашей группы состояла из белорусов, а другая половина из украинцев. Белорусы из Минска выехали на 5 дней в свои родные села, а украинцы из Киева поехали в свои села...»

Вскоре группа уехала обратно, а С. Линкевич еще несколько недель гостил у родственников в Пинске.

Но турист остается туристом, и не всегда имеется возможность изменить программу его пребывания. Поэтому многие соотечественники, особенно в последние годы, приезжают к нам по частным визам. (Такие визы выдаются на основании приглашения частных лиц: родственников, друзей и т. д.). Они гостят у своих родных, в тех местах, где прошло детство. А стоит раз ступить на землю, где ты родился, как тебя снова и снова тянет в эти места. И наши земляки зачастую приезжают погостить ежегодно.

Вот так у нас обстоит дело со свободой, уважаемые Адам Драгун и Федор Леонович. Приезжайте сами — нагоститесь вволю. И заодно убедитесь, что не все то правда, что «одна женщина сказала».

В. КРАСЛАВСКИЙ.

С ЧУЖОГО ГОЛОСА

Эти два письма пришли в редакцию одновременно. Написаны они, судя по датам, тоже в один день. И почтовый штемпель один и тот же: Кеноса, штат Висконсин, США. Пишут два наших земляка. Вопросы, поднятые ими, аналогичны. Поэтому редакция решила дать на оба письма один ответ.

Уважаемые земляки! Я позволю себе все-таки назвать вас так, несмотря на оскорбительный и, прямо скажем, доходящий до клеветы тон ваших писем. Но я почему-то убежден, что писали их люди не враждебно настроенные к Советскому Союзу, а просто заблудшие, ослепленные и оглушенные антисоветской пропагандой, запутавшиеся в трех соснах.

Назвать вас так я позволю себе еще и потому, что, судя по почерку, вам нелегко держать перо в руке, что руки ваши, видимо, не холены, скорее они привыкли крепко владеть молотком или ключом, что эмигрантский хлеб вам давался не легко. Один из вас пишет: «Я сын русской земли. Когда мне было 17 лет, я выехал из России. В первую мировую войну я служил в американской армии, во вторую — работал в помощь России, собирал одежду и деньги для Советской Армии». (Это Адам Драгун). Думаю, что и второй, Федор Леонович, считает себя сыном русской земли.

Оба ваших письма начинаются с лестных слов. Вы высказываете удовлетворение по поводу того, что ваша Родина — Россия «идет вперед». Но, начав за здоровье, вы кончаете за упокой. Повернувшись на 180 градусов, вы сразу же ставите большое НО.

«...но вот одна женщина из нашего города была в прошлом году в Минске, она рассказывала, что у вас плохо: нет одежды, нет квартир, все дорого. Правда, мне племянники пишут другое, но эта женщина говорила, что им нельзя писать иначе... Разве у вас есть свобода народу?»

(Адам Драгун.)

«...но только у вас нет свободы народу! например, когда к вам приезжает кто-нибудь из Америки, то ему не разрешают даже навещать брата или сестру, побывать в родной деревне. Вот если к нам кто приедет, то его никто не преследует. Разрешают ездить и бывать всюду, где человек только захочет... А разве у вас свобода?» (Федор Леонович.)

Как видно, источник этих сведений у обоих вас один и тот же — «одна женщина сказала». Я позволю себе усомниться, уважаемые земляки, что вы ей до конца поверили, иначе у

судить об уровне жизни и курсе рубля. Когда в семье Алхимовых родилась дочь, в роддом пришлось заплатить 325 долларов. Вторая дочь родилась в Москве, и, естественно, расходы на родильный дом не было. Билет в метро в США стоит пятнадцать центов, то есть втрое дороже, чем у нас. Такая же разница в стоимости билетов на автобус и троллейбус. Билет в кино и театр в четыре-шесть раз дороже, чем у нас. В одном из крупнейших портов мира — Сингапуре я познакомился с морским торговым агентом. Его звали Гаута. Накопив приличную сумму, он уже собирался открыть собственное дело, но серьезно заболел. За четыре месяца болезни Гаута, как он выразился, стал нищим. Особенно его возмущала медсестра. Какой-то маэю она смазвала ему рану. Уже толстый слой, а она все мажет. Ей ничего, а мне, говорил он, за каждый грамм платить. Или бинт: крутит и крутит, а ведь платить за каждый сантиметр.

Конечно, трудно представить советского человека в больнице, который бы подсчитывал количество втсков бинта. Но и Гаута никак не мог взять в толк, что творится у нас.

— Как же так, — горячился он, — вы утверждаете, будто за машину «скорой помощи» вы не платите, почему же тогда за такси надо платить? Вы говорите, будто за питание в больнице у вас денег не берут, тогда и в ресторане не должны брать. Что-то у вас концы с концами не сходятся. Ведь получается, что болеть выгодно...

Так вот, если жизнь мерять не только туфлями-кофтами, которые действительно, в некоторых странах дешевле, чем у нас, а всей суммой расходов на удовлетворение потребностей человека, то и получается, что действительная

цена доллара — девяносто копеек. К этому же выводу мы придем, если брать более крупные масштабы. Если чуган, иголки, машины, ткани — одним словом, вся продукция, выпускаемая нами за год, оценивается, скажем, в двести миллиардов рублей, то в США за эти же товары пришлось бы заплатить двести двадцать миллиардов долларов. Опять-таки это самое соотношение: доллар — девяносто копеек.

Люди бизнеса все это отлично понимают. Если к т-у же прибавить, что нашему рублю не угрожают инфляция, биржевые бури, кризисы, становится ясно, сколь устойчивая и крепка наша валюта.

Вот другой пример. Осенью прошлого года побывал в родной деревне Ломачино в Витебщине наш соотечественник из Англии Виктор Гридюшко. Он ходил, где ему хотелось, побывал у всех родственников и тоже остался доволен своей поездкой. В одном из писем он написал: «Живи и работай, как раньше, только теперь как-то живется веселее: я же побывал на Родине и чувствую себя помолодевшим на десять лет».

И Ермаковичу и Гридюшко тоже говорили всякое (и доброе дяди и сердобольные женщины) о Советском Союзе, вплоть до того, что их здесь посадят в тюрьму или они умрут с голоду. (Как же, ведь в России нет свободы!) Но, как видите, оба наших земляка, как и сотни других, посетивших родные места, остались живы и здоровы. Зато сколько неизгладимых впечатлений они увезли с собой. Ведь недаром говорят: лучше раз увидеть, чем сто раз услышать.

Попутно два слова о «свободе в «свободном мире», то-есть в Соединенных Штатах Америки. Я тоже не собираюсь рассматривать этот вопрос всесторонне, а останусь только на той его части, которая интересует вас, земляки из Кеносы. Я все-таки не поверю (да и никто у нас не поверит) вашим утверждениям, что советские граждане, прибывающие в США в качестве туристов или по другим визам, могут видеть всюду и посещать все, что они захотят. Это, мягко говоря, неправда. Что касается туристов, то они могут бывать только в тех местах, которые предусмотрены туром. В Америке часто бывают наши журналисты, ученые, деловые люди. Им далеко не везде разрешается бывать и встречаться с кем пожелаешь. Так что напрасно вы пытаетесь противопоставить «свободе американскую» свободу советской.

Раньше многие наши соотечественники приезжали на родину в составе туристских групп. С одной стороны, это хорошо — человек больше видит, побывает во многих городах, ему покажут их достопримечательности; с другой стороны, это невыгодно для земляка, приехавшего посмотреть свою родную деревню. Ведь туристские маршруты заранее

определены, продвижение по ним рассчитано точно по времени, программа пребывания иностранных туристов заранее утверждена как нашими, так и зарубежными фирмами, и менять ее произвольно не разрешается. Поэтому, когда наш соотечественник приезжает в Белоруссию в качестве туриста, а потом вдруг заявляет, что ему надо отстать от своей группы и поехать в деревню, возникают сложности.

И тем не менее наши официальные власти делают для земляков исключения. В прошлом году, к примеру, Минск посетили четыре туристские группы наших соотечественников с Американского континента (две из США, две из Канады). И хотя инструкции обязывали их передаваться по определенным маршрутам, нашим землякам разрешили посетить родных, проживающих в разных районах республик. Руководителем одной из таких групп был С. Линкевич. В газете «Вестник (Канада)» за 1 февраля с. г. помещена его статья «Два месяца в Пинске». Вот что он пишет: «В Минске мы пробыли 9 дней. Половина нашей группы состояла из белорусов, а другая половина из украинцев. Белорусы из Минска выехали на 5 дней в свои родные села, а украинцы из Киева поехали в свои села...»

Вскоре группа уехала обратно, а С. Линкевич еще несколько недель гостил у родственников в Пинске.

Но турист остается туристом, и не всегда имеется возможность изменить программу его пребывания. Поэтому многие соотечественники, особенно в последние годы, приезжают к нам по частным визам. (Такие визы выдаются на основании приглашения частных лиц: родственников, друзей и т. д.). Они гостят у своих родных, в тех местах, где прошло детство. А стоит раз ступить на землю, где ты родился, как тебя снова и снова тянет в эти места. И наши земляки зачастую приезжают погостить ежегодно.

Вот так у нас обстоит дело со свободой, уважаемые Адам Драгун и Федор Леонович. Приезжайте сами — нагоститесь вволю. И заодно убедитесь, что не все то правда, что «одна женщина сказала».

В. КРАСЛАВСКИЙ.

4 красавица Венгерская Народная Республика

Днем вывращения, днем нараждения новой страны. Пospехи, які дабіліся венгры за гэты час, здзіўляючыя. Вось толькі некалькі лічбаў. У сярэдніх школах вучыцца ў дзесяць разоў больш дзяцей, чым да вывращения. Прадукцыя прамысловасці ўрасла ў шэсць разоў. На гэтую тысяччу хыхароў прыходзіцца зараз два ўрачы. НА ЗДЫМКУ: помнік савецкім воінам-вызваліцелям, які ўзведзены на гары Гелерт над Дунаем.

4 красавіка Венгерская Народная Рэспубліка адзначыла сваё самае вялікае нацыянальнае свята — Дзень вызвалення, дзень нараджэння новай краіны. Пospехі, якіх дабіліся венгры за гэты час, здзіўляючыя. Вось толькі некалькі лічбаў. У сярэдніх школах вучыцца ў дзесяць разоў больш дзяцей, чым да вывращения. Прадукцыя прамысловасці ўрасла ў шэсць разоў. На гэтую тысяччу хыхароў прыходзіцца зараз два ўрачы. НА ЗДЫМКУ: помнік савецкім воінам-вызваліцелям, які ўзведзены на гары Гелерт над Дунаем.

У сярэдніх школах вучыцца ў дзесяць разоў больш дзяцей, чым да вывращения. Прадукцыя прамысловасці ўрасла ў шэсць разоў. На гэтую тысяччу хыхароў прыходзіцца зараз два ўрачы. НА ЗДЫМКУ: помнік савецкім воінам-вызваліцелям, які ўзведзены на гары Гелерт над Дунаем.

У сярэдніх школах вучыцца ў дзесяць разоў больш дзяцей, чым да вывращения. Прадукцыя прамысловасці ўрасла ў шэсць разоў. На гэтую тысяччу хыхароў прыходзіцца зараз два ўрачы. НА ЗДЫМКУ: помнік савецкім воінам-вызваліцелям, які ўзведзены на гары Гелерт над Дунаем.

У сярэдніх школах вучыцца ў дзесяць разоў больш дзяцей, чым да вывращения. Прадукцыя прамысловасці ўрасла ў шэсць разоў. На гэтую тысяччу хыхароў прыходзіцца зараз два ўрачы. НА ЗДЫМКУ: помнік савецкім воінам-вызваліцелям, які ўзведзены на гары Гелерт над Дунаем.

У сярэдніх школах вучыцца ў дзесяць разоў больш дзяцей, чым да вывращения. Прадукцыя прамысловасці ўрасла ў шэсць разоў. На гэтую тысяччу хыхароў прыходзіцца зараз два ўрачы. НА ЗДЫМКУ: помнік савецкім воінам-вызваліцелям, які ўзведзены на гары Гелерт над Дунаем.

У сярэдніх школах вучыцца ў дзесяць разоў больш дзяцей, чым да вывращения. Прадукцыя прамыслов

ЗОЛАТА ВЫШЭЙШАЙ ПРобы

Джэк Маклеад, трэнер канадскай зборнай, быў перакананы, што яго каманда стане пераможцай Венскага турніру. Нават у ходзе чэмпіянату свету, калі прэтэндэнты на вышэйшы тытул правялі па некалькі сустрэч і стала ясна, што савецкія хакеісты знаходзяцца ў выдатнай форме, Маклеад не змяніў сваёй думкі: «Мы вернемся ў Канаду з залатымі медалямі, — паабяцаў трэнер журналістам. — Інакш нам нельга. Нездарма ж канадцы сто гадоў ганялі па лёдзе шайбу».

Слоў няма, каманда Канады валодала ўсімі якасцямі класнага калектыву, але ўсё ж ёй прышлося задаволіцца бронзавымі медалямі, шведы сталі сярэбранымі прызёрамі, а золата ў пяты раз запар заваявалі савецкія хакеісты, якія выйгралі ўсе сустрэчы.

Барацьба на чэмпіянаце ў Вене была вельмі ўпарта. Зборныя Канады, Чэхаславакіі, Швецыі, якія аспрэчвалі ў каманды СССР чэмпіёнскі тытул, выглядалі сёлета мацней, чым год ці два назад. Сведчанне роўнасці сіл — вынік матчаў Канада — Чэхаславакія — 1:1, Чэхаславакія — Швецыя — 5:5.

Каб дабіцца перамогі над такімі моцнымі сапернікамі, мала было аднаго майстэрства. Патрэбны былі яшчэ вытрымка, воля, мужнасць, умненне размеркаваць свае сілы і аддаць у патрэбны момант усё для перамогі. Савецкія хакеісты прадэманстравалі ўсе гэтыя якасці ў Вене. Зборная СССР упэўнена дабілася перамогі і ў сёмы раз стала чэмпіёнам свету.

Зборная каманда СССР па хакею — чэмпіён свету 1967 года.

Аўтар замалёвак звярнуўся да чатырох вельмі папулярных ілюстрацый з просьбай расказаць аб самым забавным эпізодзе, што здарыўся з імі па-за арэнай, так сказаць, у неслужбовы час.

У НЕСЛУЖБОВЫ ЧАС

ЭКРАН І ЖЫЦЦЁ

(Расказвае
Юрый Нікулін)

Некалькі гадоў назад на экраны Масквы ішоў фільм рэжысёра Куліджанова «Калі дрэвы былі вялікія». У ім я граю Кузьму Гірданова, чалавека без сям'і, нічэмнага і спітага... І вось неяк уздзень

зайшоў я ў кафэ «Малочнае», што на плошчы Пушкіна. Маладзенькая буфетчыца арудала за прылаўкам са зліўляючай хуткасцю і спрытам. Бадай, не ўсеякі жанглер здолеў бы так маланкава справіцца з гэтымі бутэлькамі, шклянкамі і талеркамі.

Злюбававушыся яе цудоўнай работай, я нават крыху высунуўся з чаргі. І тут дзяўчына выпадкова заўважыла мяне. Яна збянтэжылася і, адкрыўшы рот, застыла, як гэта бывае на экране, калі раптам спыняецца кінапраектар. Але працягвалася гэта нямая сцена толькі дзве-тры секунды. Потым яна раптам абярнула ся і шалёна закрычала:

— Літа, бяжы хутчэй сюды! Тут прыйшоў той самы алкаголік, якога мы ўчора з табой у кіно бачылі... Калі дрэвы стаячы гнуліся? Памятаеш?

Для стойкі пачуўся дружны смех, і ўся чарга, як па камандзе, уставілася на мяне. Чырвоны як рак, я гатоў быў прываліцца скрозь зямлю, але тут, нарэшце, падышла мая чарга. Заіхаючыся я напрасіў:

— Калі ласка, сыракавашу і плюшку.

Падаючы шклянку і булачку, прадаўшчыца акінула мяне спачувальным тэзіскам і пажаночаму стагальліва спытала:

— Піць кінуў? Разумнік.

Цяпер цябе і жаніць можна...

Тут я не вытрымаў і кінуўся наўцёк... З таго часу нагі маёй у гэтым кафэ не было. А шкада, там, кажуць, смачна кормяць.

ТРАГЕДЫЯ ПАМЫЛКІ

(Расказвае
Карандаш)

Аднойчы група артыстаў савецкага цырка ляцела на гастролі ў Італію.

...Палёт праходзіў нармальна, і я ўрэшце задрамаў. Ды так моцна, што не адчуў прыземлення. Разбудзілі мяне, ка-

лі першыя пасажыры сыходзілі на зямлю. Напярэдзе ўсіх па трапу спускалася маладая манашка. Не паспела яна сысці на поле, як яе шчыльным кольцам акружылі два дзясцікі фота- і кінакарапандэнтаў. Яны цэлліся ў яе сваімі апаратамі, падносілі да рота мікрафоны. Словам, хаос і шум стаялі страшэнныя. А яна, бедлага, толькі адбівалася ад рэпарціраў, не то апраўдзючыся, не то лаючыся. Але кожнае яе слова толькі падлівала масла ў агонь і выклікала яшчэ большы смех.

Італьянскай мовы я не ведаю, але калі да мяне шматразова данеслася «Карандаш, Карандаш», я зразумеў, што некаторыя словы ў Італіі гучаць гэтак жа, як і ў Расіі.

Мы спакойна сышлі з самалёта, селі ў машыны і паехалі ў гасцініцу. І тут, адкуль ні вазьміся, набеглі тыя ж карапандэнты з магнітафонамі і бліцкамі. На гэты раз у пяцятры іх шабаша аказаўся я.

У канцы гутаркі я спытаў у журналістаў, чым вядомая

манашка, якая прыляцела з намі? Пачуўся дружны выбух смеху.

— Мы яе прынялі за вас.

— За мяне? Вось ужо не думаў, што я так падобны на маладую прыгажуню.

— А дзяду, клоўнаў, можна ўсяго чакаць. Тым больш, што мы былі ўведзены ў зман арганізатарамі гастролей. Яны паведалі, што савецкія артысты з «прэм'ерам» Карандашом ляцяць спецыяльным самалётам. А прэм'ер заўсёды першым сыходзіць з трапа...

Гісторыя на гэтым не скончылася. Потым мне расказвалі, што бедная манашка, апаленая полымем славы, якая акружыла ёй галаву, паддалася ў кінаактрысы. Дай бог ёй поспеху. А наогул каварная штука — гэтыя бліцы!

ЯК Я БЫЎ САМУРАЕМ

(Расказвае
Алег Папоў)

Гастролі савецкага цырка ў Японію праходзілі з велізарным поспехам. І раптам у час

рэпетыцыі ў мяне нечакана парвалася трэніровачная куртка. Трэба купіць новую. Іду разам з прыцелем у адзін з такіх універмагаў. Прадаўцы нас адразу пазналі (у рэкламе недахопу не было) і ветліва заківалі галавамі.

Старшы прадавец пачынаў падышоў да нас і, мяркуючы па жэстах і міміцы, панікавіўся, што нам патрэбна. Мая спроба назваць куртку курткай

ні да чаго не прывяла. Прадаўцы ветліва ўсміхаліся і вясела паўтаралі: «Кукка, кукка!». Аднак з месца не краналіся.

Тады я стукнуў сябе абедзюма далонямі па таліі, потым правёў рукой ад жывата да падбародка.

— Д-ж-ж-ы-к-к, — сказаў я, паказваючы, як зашпільваецца маланка. Мне здавалася, што думку сваю я выкладаю вельмі выразна, і таму яшчэ раз паўтарыў жэст і вокліч: «Д-ж-ж-ы-к-к». І тут я ўбачыў, што мяне зразумеў. Старшы прадавец нешта сказаў малодшаму, той імгненна схваўся ў нетрах магазіна. Праз некалькі мінут ён вярнуўся з вялікай кардоннай каробкай і перадаў яе старэйшаму прадаўцу. Той з пачцівым паклонам падаў нам пакупку.

— Дзякуй, дзякуй, — сказаў я, крануць такімі клапатлівымі адносінамі.

— Алег, а чаму каробка такая вялікая? — спытаў мой сябар.

— Напэўна, — здагадаўся я, — яны вырашылі, што патрэбны дзве курткі, для нас абодвух. Давай паглядзім.

Я адкрыў каробку і абамлеў. У ёй быў акуратна раскладзены прыгожы набор нажоў.

— Што гэта? — спытаў я старэйшага прадаўца.

Рускай мовы ён не ведаў, але маё пытанне ўсё ж зразумеў. Не перастаючы ветліва ўсміхацца, ён гэтак жа, як раней гэта зрабіў я, правёў указальным пальцам ад жывата да падбародка і выразна, на чыстай рускай мове сказаў:

— Д-ж-ж-ы-к-к!

ЛАЎРЫ І СВІТЭР

(Расказвае
Леанід Енгібарай)

— Гэта здарылася, кажуць словамі паэта, «на зары туманнага юнацтва». Зара новага клоўна, а гэта быў я, пераўзыходзіла ўсе спадзяванні. Туману было хоць адбаўляй, асабліва ў галаве.

Я прыехаў у адзін з нашых паўднёвых прыгожых гарадоў. Прыехаў на здымкі новага фільма (са мной у галоўнай ролі) і паралельна на гастролі ў цырк. Букеты кветак ад паклоніц, першыя рэцэнзіі, першыя апладысменты...

Калі да гэтага дадаць, што прыехаў я не адзін, а з сінявокай партнёршай, што нам з ёй разам ледзь не стукнула сорак, вы зразумеете мой стан.

Была цудоўная паўднёвая восень. Мы сядзелі на верандзе рэстарана і разважалі аб тым, як абцяжарвае гэта праклятая папулярнасць, як, напэўна, цяжка жыць Алегу Папову, Фернандэлю і Брыжыт Бардо, асабліва пасля з'яўлення такіх канкурэнтаў, як мы.

Нечакана да нас падышоў сярэдніх гадоў мужчына.

— Дарагі, — вярнуўся ён да мяне з паўднёвым акцэнтам, — на адну секунду падыдзі да нашага стала.

«І тут не даюць спакою», — гаварыў я ўсім сваім выглядам.

Угаворваў ён мяне мінут пятнаццаць. Я дзякаваў за ўвагу, гаварыў, што сяджу з дамай, што я стаміўся і г. д.

Але мой паклоннік літаральна маліў мяне падысці хоць на адну секунду, я ж, як і належыць зорцы, быў непахісны.

Тады ён усклікнуў:

— Паважаны, ты хоць бы павярнуўся да нашага стала! Разумееш, я цябе, вядома, не ведаю, прабач, але там сядзіць мая жонка, ты да яе павярніся, калі ласка, яна хоча паглядзець на твой світэр, каб потым мне якраз такі ж звязаш...

З таго часу я апрачаюся больш сціпла. І не кожны вокліч захаплення прымаю на свой рахунак.

Гутарку веў
Я. АСТРОУСКІ.

Мал. В. Швляцова.

Государственный банк СССР

Апрель 1967 г.

Наименование валюты	Курс в руб. лях
Австралийские доллары за 1	1,01
Австрийские шиллинги за 100	3,49
Английские фунты стерлингов за 1	2,52
Аргентинские песо за 100	0,26
Бельгийские франки за 100	1,81
Болгарские левы за 100	76,92
Венгерские форинты за 100	7,67
Донги Демократической Республики	
Вьетнам за 100	30,60
Марки Немецкого Эмиссионного Банка Германской Демократической Республики за 100	40,50
Марки Федеративной Республики	
Германии за 100	22,65
Голландские гульденны за 100	24,92
Греческие драхмы за 100	3,01
Датские кроны за 100	13,03
Израильские фунты за 100	30,00
Индийские рупии за 100	12,00
Исландские кроны за 100	2,09
Итальянские лиры за 1000	1,44
Канадские доллары за 1	0,8320
Воны Корейской Народно-Демократической Республики за 100	74,93
Кубинские песо за 1	0,90
Ливанские фунты за 100	28,11
Ливийские фунты за 1	2,52
Малийские франки за 1000	3,65
Марокканские дирхамы за 100	17,78
Мексиканские песо за 100	7,22
Монгольские тугрики за 100	22,50
Новозеландские фунты за 1	2,50
Норвежские кроны за 100	12,59
Польские золотые за 100	22,50
Румынские леи за 100	15,00
Доллары США за 1	0,90
Турецкие лиры за 100	10,00
Уругвайские песо за 100	1,05
Финляндские марки за 100	28,13
Французские франки за 100	18,18
Чехословацкие кроны за 100	12,50
Шведские кроны за 100	17,44
Швейцарские франки за 100	20,78
Югославские динары (новые) за 100	7,20

РЕДАКЦИОННАЯ КАЛЕГІЯ

НАШ АДРАС:

МІНСК,

ЛЕНІНСКІ ПРАСПЕКТ, 77.

ТЭЛЕФОНЫ: 6-19-31, 6-97-92,

6-18-88, 3-15-15.